

**PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
W HUMNISKACH**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 1 w Humniskach.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Założenia podstawowe:

1. Szkoła dąży do tego, aby jej uczniowie:

- w zakresie rozwoju intelektualnego poszukiwali prawdy, przewyżczali lenistwo myślowe, poznawali swoje uzdolnienia, rozszerzali swoje zainteresowania, nabywali umiejętności przyswajania wiedzy,
- poszukiwania informacji, wypowiedania się, uczyli się szacunku dla dobra wspólnego,
- w zakresie rozwoju duchowego poznawali postawy empatyczne, dorobek kultury, kształtowali postawę twórczą, myśli refleksyjne,
- w zakresie rozwoju moralnego posiadali umiejętności myślenia wartościującego oceny własnych zachowań, gotowości do poświęceń, odwagi cywilnej, a także wyróżniali się autentyzmem działań, otwartością, ufnością, poszukiwali wielkich celów życiowych i wartości wyższych, by dążyli do odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- w zakresie kształcenia zdolności spostrzegania i kojarzenia posiadli umiejętność obserwacji, koncentracji, zdolności kojarzenia oraz ćwiczyli pamięć,
- w zakresie wychowania fizycznego kształtowali sprawność fizyczną, poznawali i stosowali profilaktykę zdrowotną i rekreacyjnie uprawiali różne dyscypliny sportu oraz turystyki,
- w zakresie pracy dotyczącej ukierunkowania uczuć, emocji oraz kształcenia woli kształtowali w sobie wrażliwość uczuciową, opanowywali emocje, nabywali umiejętności komunikacji interpersonalnej, kształcili u siebie pracowitość, rzetelność, wytrwałość, odpowiedzialność.

II. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich,

których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

III. Współpraca szkoły z rodzicami:

Wśród zasad współpracy z rodzicami istotną rolę odgrywa właściwy obieg informacji, od którego zależy interwencja odpowiedniego organu szkoły w złożonych problemach uczniów.

Problemy wychowawcze mogą być zgłaszane:

- a) na zebraniach klasowych przewodniczącemu trójki klasowej i dalej na forum rady rodziców,
- b) rodzicom i nauczycielom poprzez radę rodziców na zebraniach trójek klasowych
- c) w doraźnych sprawach w pierwszej kolejności i wychowawcom, w pilnych sprawach - pedagogowi,
- d) przez pedagoga rodzicom (rozmowy indywidualne w szkole i rozmowy w domu).

W wyjątkowych wypadkach ignorowania przez rodziców obowiązków opiekuńczych wobec swoich dzieci albo nie reagowania na ich naganne zachowania szkoła kieruje wnioskiem do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OCZEKIWANIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie rodzicom ich wiodącej roli w wychowywaniu dzieci. 2. Umożliwianie rodzicom wpływu na funkcjonowanie szkoły. 3. Zachęcanie rodziców do zadań i prac na rzecz poprawy bazy szkoły. 4. Uświadomienie konieczności przestrzegania prawa dyscypliny i punktualności przez dzieci. 5. Budowanie sprzyjającego klimatu na płaszczyźnie rodzic szkoła. 6. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. 7. Docenianie działań rodziców na rzecz pomocy szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór Rady Rodziców i trójek klasowych • Udział w opiniowaniu dokumentów szkoły • Pomoc w organizowaniu imprez szkolnych i klasowych • Ogólnoszkolne i klasowe spotkania z rodzicami • Sponsoring • Bezpośrednie kontakty rodziców z nauczycielami • Wizyty nauczyciela w domu rodzinnym ucznia • Pedagogizacja rodziców • Organizowanie dla rodziców imprez i uroczystości szkolnych • Stosowanie różnorodnych form uhonorowania zaangażowania rodziców na rzecz szkoły • Spotkania rodziców z 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywny udział w Radzie Rodziców i trójkach klasowych • Widzą konieczność współdziałania ze szkołą • Postrzegają szkołę jako partnera w kwestii wychowania dziecka • Darzą zaufaniem nauczycieli w sprawach wychowawczych • Wspomagają działania na rzecz poprawy warunków materialnych szkoły • Aktywnie wspierają wychowawców w realizacji programów wychowawczego klasy i szkoły • Służą pomocą, radą w rozwiązywaniu pojawiających się

	psychologiem i pedagogiem szkolnym	problemów <ul style="list-style-type: none"> • Biorą udział w zebraniach klasowych i szkolnych • Utrzymują systematyczny i częsty kontakt z wychowawcą i nauczycielami • Dbą o regularne uczęszczanie dzieci na zajęcia lekcyjne • Interesują się postępami dziecka w nauce • korzystają z pomocy pedagoga i psychologa
--	------------------------------------	--

IV. Model absolwenta:

Nasz absolwent:

- wierzy w siebie,
- potrafi samodzielnie rozwijać talenty,
- nabył umiejętności „twórczej ekspresji” swoich uczuć,
- potrafi zachować się kulturalnie w każdej sytuacji,
- przejawia przyjazny stosunek do świata,
- jest wrażliwy na potrzeby innych i chętny do niesienia pomocy,
- umie bezkonfliktowo rozwiązywać swoje problemy,
- jest odpowiedzialny za swoje czyny,
- posiada ukształtowany system wartości,
- troszczy się o swoje zdrowie, posiada wiedzę i umiejętność efektywnego odpoczynku i relaksu,
- rozumie swoje i innych stany psychiczne,
- umie współdziałać w grupie,
- jest samodzielny i przedsiębiorczy,
- angażuje się w życie swojego środowiska,
- jest pozytywnie nastawiony do siebie, ludzi i świata,
- szanuje tradycje,
- jest dobrym człowiekiem i światłym Polakiem.
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,

- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.

V. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków

zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

KLASY IV-VIII

1. Sfera duchowa

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Wzbudzanie chęci kultywowania obrzędów i tradycji rodzinnych, narodowych i lokalnych	Godziny wychowawcze, apele i akademie szkolne, uczestnictwo w obchodach świąt państwowych.	Wychowawcy, nauczyciele historii, j. polskiego i WOS-u.
2. Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych i miejsc pamięci narodowej.	Godziny wychowawcze, lekcje języka polskiego, historii i WOS-u.	Wychowawcy, nauczyciele historii, j. polskiego i WOS-u.
3. Kształtowanie postawy patriotyzmu.	Godziny wychowawcze, lekcje języka polskiego, historii, WOS-u, wyjazdy edukacyjne.	Nauczyciele, wychowawcy.
4. Udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach charytatywnych i konkursach.	Zajęcia świetlicowe, apele okolicznościowe, inne formy, które rekomenduje organizator akcji.	Koordynujący akcję nauczyciele, pedagog szkolny.
5. Poznanie swoich praw obywatelskich.	Lekcje historii, WOS-u, godziny wychowawcze.	Nauczyciele, wychowawcy.

6. Uświadomienie roli rodziny: <ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie wpływu rodziny na nasze życie • pielęgnowanie pozytywnych relacji w rodzinie • kształtowanie szacunku do rodziny 	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele.
---	---	-----------------------------------

2. Sfera społeczna

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia i wyrażania własnych opinii w sposób akceptowany społecznie.	Godziny wychowawcze, zajęcia świetlicowe.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
2. Dążenie do jak największej samodzielności i zaradności uczniów w życiu społecznym.	Tematyczne zajęcia lekcyjne, wycieczki klasowe, godziny wychowawcze.	Wychowawcy, nauczyciele sprawujący opiekę na wycieczkach.
3. Kształtowanie postawy szacunku wobec siebie i innych osób: <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności kulturalnego i asertywnego zwracania się o pomoc. • zapobieganie postawie roszczeniowej • szacunek dla innych 	Rozmowy indywidualne, dyskusje, pogadanki, godziny wychowawcze.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
4. Propagowanie kultury słowa wśród uczniów.	Zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, lekcje języka polskiego.	Wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele.
5. Kształtowanie postawy asertywności.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem.	Pedagog, wychowawcy.
6. Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych.	Zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem szkolnym, omawianie ocen z zachowania.	Wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy.
7. Kształtowanie wśród uczniów	Godziny wychowawcze,	Wychowawcy,

<p>postawy tolerancji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny i przejawy nietolerancji • tolerowanie odmienności i inności • rozwijanie empatii • wyzwalanie gotowości do niesienia pomocy 	<p>zajęcia z pedagogiem, lekcje języka polskiego i WOS-u.</p>	<p>nauczyciele WOS-u i języka polskiego, pedagog.</p>
<p>8. Kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie, integracja uczniów w zespołach klasowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postawy koleżeństwa • kształtowanie umiejętności komunikowania się • zaspokajanie potrzeb współdziałania • rozbudzanie otwartości na drugiego człowieka • uświadomienie sobie konieczności własnego wkładu w rozwój i integrację klasy • pogłębianie wiedzy o swojej klasie i poczucia współodpowiedzialności 	<p>Wycieczki, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, pomoc koleżeńska w nauce.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, wychowawcy świetlicy.</p>
<p>9. Kształtowanie umiejętności obrony własnych poglądów i uznawanych przez siebie wartości.</p>	<p>Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, wychowawcy świetlicy.</p>
<p>10. Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków przekazu informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • segregacji informacji oraz ich krytycznej oceny • kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo w kontakcie z mediami (Internet, TV, prasa, radio, itp.) 	<p>WOS, informatyka, zajęcia z pedagogiem.</p>	<p>Nauczyciele, bibliotekarze, pedagog, wychowawcy.</p>
<p>11. Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznawanie uczniów z sygnałami alarmowymi 	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na poszczególnych</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, wychowawcy</p>

<p>oraz oznakowaniem BHP</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia • organizowanie ewakuacji w ramach próbnego alarmu • zapoznawanie uczniów z zasadami postępowania w sytuacjach zagrożenia. 	<p>zajęciach i w salach lekcyjnych, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem, koordynatorem ds. bezpieczeństwa, apel, edukacja dla bezpieczeństwa.</p>	<p>świetlicy, społeczny inspektor BHP.</p>
<p>12. Integracja ze środowiskiem lokalnym – kształtowanie umiejętności korzystania z dóbr kultury.</p>	<p>Organizacja przedstawień i akademii dla społeczności lokalnej, spotkania z ciekawymi ludźmi z regionu, wyjście do muzeum i teatru.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele.</p>
<p>13. Uczenie działania zespołowego, tworzenie dialogu i efektywnej współpracy umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.</p>	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem szkolnym.</p>	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy.</p>
<p>14. Preorientacja zawodowa – doradztwo w zakresie predyspozycji i wyboru drogi zawodowej.</p>	<p>Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, spotkania z przedstawicielami zawodów (rodzicami uczniów), osobami odnoszącymi sukcesy zawodowe, wyjazdy do firm i miejsc pracy w najbliższym otoczeniu.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny.</p>
<p>15. Doskonalenie kultury bycia.</p>		
<p>16. Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.</p>	<p>Udział w akcjach, programach proekologicznych.</p>	

3. Sfera fizyczna

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
<p>1. Dbanie o zajmowanie przez uczniów właściwej postawy i pozycji ciała w trakcie zajęć</p>	<p>Wszystkie zajęcia, przerwy między zajęciami, uroczystości i apele</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, a przede wszystkim nauczyciele</p>

lekcyjnych i poza nimi.	szkolne, wyjścia poza teren szkoły.	wychowania fizycznego.
2. Poznanie zasad zdrowego trybu życia: <ul style="list-style-type: none"> • spędzania wolnego czasu • higieny układu nerwowego 	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny wychowawcze, lekcje biologii i wychowania fizycznego.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciel biologii i pielęgniarka szkolna.
3. Poznanie zasad racjonalnego żywienia i płynących z nich korzyści.	Lekcje biologii, zajęcia kulinarne, technika, godziny wychowawcze.	Nauczyciele biologii, techniki, zajęć kulinarnych i wychowawcy, pielęgniarka szkolna.
4. Kształtowanie nawyków higieny osobistej i dbałości o zdrowie: <ul style="list-style-type: none"> • higiena całego ciała • mycie rąk przed posiłkami i po korzystaniu z toalety • dostosowanie ubioru do warunków atmosferycznych, okoliczności, wieku itp. 	Godziny wychowawcze, lekcje biologii, wyjazdy szkolne, zajęcia kulinarne.	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele biologii i zajęć kulinarnych, pielęgniarka szkolna.
5. Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole.	Rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami, rodzicami, obserwacja młodzieży.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.
6. Poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku dojrzewania (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, sekty).	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, godziny wychowawcze, lekcje biologii, WOS-u.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele biologii i WOS-u.

4. Sfera intelektualna i emocjonalna

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Pomoc uczniom w określeniu swoich mocnych stron, zainteresowań oraz	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem.	Pedagog, wychowawcy.

predyspozycji.		
2. Przygotowanie uczniów najstarszych klas do dokonania wyboru dalszego kierunku kształcenia.	Rozmowy indywidualne, spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych, spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, godziny wychowawcze, spotkania z przedstawicielami z centrum doradztwa zawodowego.	Wychowawcy, pedagog.
3. Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy na temat możliwości dalszej edukacji, formach aktywności społecznej, perspektyw życiowych.	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, wyjazdy do szkół ponadgimnazjalnych, organizowanie spotkań z nauczycielami innych placówek oraz z absolwentami szkoły.	Pedagog, wychowawcy świetlicy, wychowawcy.
4. Egzamin kończący naukę w szkole podstawowej jako decydujący czynnik ubiegania się o przyjęcie do szkoły średniej.	Godziny wychowawcze i rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, egzaminy próbne.	Wychowawcy, pedagog, dyrektor szkoły.
5. Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem - zajęcia prowadzone przez pedagoga szkolnego.	Pedagog szkolny, wychowawcy.
6. Pogłębianie wiedzy o samym sobie: <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie własnych dążeń i poczucia własnej wartości • umiejętność samooceny • uświadomienie własnych możliwości • rozwijanie odpowiedzialności za siebie • uświadamianie własnych słabych i mocnych stron • budowanie poczucia własnej wartości 	Lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, zajęcia dydaktyczne i świetlicowe.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele.

7. Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych werbalnych i niewerbalnych	Zajęcia świetlicowe, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, zajęcia teatralne.	Wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele.
8. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji pozytywnych i negatywnych w sposób akceptowany społecznie oraz postępowania w sytuacjach zagrożonych agresją.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, codzienne sytuacje szkolne.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.

VI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.